

درس مدیریت خانواده و سبک زندگی پایه دوازدهم

فصل ۳

درس دهم

1 - سه مورد از دلایل نادرست هنگام ازدواج (از دیدگاه ساده انگارانه) را بنویسید.

1. خانواده ام مرا درک نمیکنند، حرف مرا نمیفهمند، نمیتوانم با آنها ارتباط برقرار کنم، از دست آنها خسته شده ام. باید هرطور شده ازدواج کنم، حتما همسر مرا درک خواهد کرد و به من اهمیت خواهد داد...
2. کسی را دوست دارم که در شرایط سختی است. می خواهم با او ازدواج کنم تا از این طریق او را نجات بدهم و به او کمک کنم...
3. اطرافیان، مرا تحت فشار قرار میدهند که ازدواج کنم. میگویند تو باید ازدواج کنی تا درست بشوی...
4. میخواهم ازدواج کنم تا مورد توجه و محبت قرار بگیرم. کسی باشد که کارهای شخصی ام را انجام دهد (نیاز به فردی دارم که مرا جمع و جور کند)..
5. عاشق فردی شده ام که خانواده ی او از نظر فرهنگی و اجتماعی خیلی با خانواده من تفاوت دارد و باوجود مخالفت خانواده ام، چون خیلی دوستش دارم، میخواهم با او ازدواج کنم.
6. خانواده ام میگویند تو باید با فلانی ازدواج کنی، چون عقد شما را در آسمان ها بسته اند و از وقتی به دنیا آمده اید، ما اسم شما را برای هم نوشته ایم.

2 - سه مورد از دلایل نادرست ازدواج نکردن به هنگام (دیدگاه سخت گیرانه) را بنویسید.

1. طوری شده که کلا به هیچ فردی نمی شود اعتماد کرد.
2. هنوز جوانی نکرده ام و اگر ازدواج کنم دیگر نمی توانم مثل الان خوش بگذرانم.
3. برای ازدواج باید از نظر اقتصادی و رفاه در شرایط بالایی قرار داشته باشم.
4. ازدواج مسئولیت هایی ایجاد می کند که مانع پیشرفتم می شود.
5. از اینکه ازدواجم به شکست و جدایی منجر شود یا همه خواسته های من در آن را برآورده نشوند میترسم.
6. باید نیمه گمشده خودم را پیدا کنم. من معتقدم فقط با یک نفر خیلی خیلی خاصی می توانم ازدواج کنم. فردی که همه شرایط ایده آل مرا به طور کامل داشته باشد.

3 - شرایط و زمان مناسب برای ازدواج دختران و پسران را بنویسید.

اقدام یا اقدام کردن برای ازدواج نمی تواند بر اساس دلایل غیر عاقلانه انجام گیرد می دانیم که برای تشکیل یک خانواده جدید آمادگی برای ورود به سطح جدیدی از رابطه و نیز پذیرفتن نقش ها و مسئولیت های

متناسب با آن ضروری است برخی پژوهشگران معتقدند که در جامعه کنونی ما به طور متوسط سن مناسب برای ازدواج دختران بین ۱۸ تا ۲۵ سال و در پسران بین ۲۲ تا ۲۷ سال است این معیار گرچه تا حدودی درست است اما سن تقویمی به تنهایی نمی تواند تضمین کننده موفقیت در ازدواج باشد برای ازدواج افراد باید شرایط ظرفیت ها و شایستگی های لازم را به دست آورده باشند هرچند ازدواج خود بهترین زمینه برای رشد شایستگی و توانایی های فرد است اما حداقل از این شایستگی ها برای ورود به زندگی مشترک لازم است برای مثال پسر یا دختری که تا پیش از ازدواج همواره از زیر بار مسئولیت های خود در خانواده شانه خالی کرده و فردی کاملا وابسته و مستقل است به احتمال زیاد از شایستگی لازم برای زندگی مشترک و پذیرفتن مسئولیت های آن برخوردار نیست به طور کلی دوران زندگی با خانواده اولیه موقعیت مناسبی برای تمرین استقلال و پذیرش مسئولیت هاست در نتیجه افرادی که در این زمان با مسئولیت پذیری و کسب توانایی های متفاوت خود را برای استقلال و دوران پس از ازدواج آماده کرده اند می توانند به موفقیت در زندگی مشترک آینده خود امیدوار باشند .

4 - شایستگی های لازم برای ازدواج را بنویسید.

فصل ۳ / درس یازدهم

1 - برای هر یک از شایستگی های الف) روانی شخصیتی _ ب) عاطفی اجتماعی _ ج) اجرایی اقتصادی ، دو نشانه نام ببرید:

نشانه های شایستگی روانی شخصیتی

- استقلال فکر و عقیده
- پیروی از یک چارچوب صحیح دینی و اخلاقی - ارزشی
- عزت نفس و اعتماد به نفس
- شناخت کافی نسبت به نقاط قوت و ضعف خود
- صبور بودن
- راست گویی و پایبندی به تعهدات خود
- توانایی عفو دیگران و جبران خطاهای خود
- شجاعت معقول در تصمیم گیری و ابراز رفتارهای جرئت مندانه
- به کارگیری توانایی حل مسئله در زندگی
- واقع بینی و مثبت نگری
- توانایی آگاهی از هیجانات خود و مدیریت هیجان هایی مانند خشم، اضطراب و ...
- انتقاد پذیری در عین احترام قائل شدن برای شخصیت خود و دیگران
- هدفمندی و خود کارآمدی
- مسئولیت پذیری و تعهد

نشانه هاش شایستگی اجرایی اقتصادی

- توانایی انتخاب شغل مناسب و کسب درآمد حلال
- مدیریت، هدف گزینی، برنامه ریزی، پس انداز و قناعت در کوتاه مدت و بلندمدت
- مدیریت زمان
- توانایی انجام امور شخصی روزانه خود
- آینده نگری اقتصادی مانند استفاده از بیمه ها برای تسهیل زندگی در آینده.

- نداشتن وابستگی بیش از حد به والدین
- پذیرفته شدن و داشتن مقبولیت نسبی نزد اطرافیان
- شناخت نقش‌ها، مسئولیت‌ها و انتظارات خود و دیگران
- داشتن انتظارات معقول و متناسب از دیگران
- توانایی ابراز محبت به طور مناسب و به دور از افراط
- توانایی برقراری روابط اجتماعی سالم و پایدار با دیگران
- توانایی توجه به منفعت‌ها، نیازها و حقوق دیگران و درک آن
- قدرت همدلی و درک احساسات دیگران
- توانایی پذیرش اشتباه و عذرخواهی از دیگران

فصل ۴ / درس دوازدهم

1 - دو اصل حاکم بر تعیین ملاک‌ها برای ازدواج ، الف)واقع بینی و ب)آینده نگری است .
برای هر یک توضیح مختصری بنویسید.

الف) واقع بینی: برای آنکه در تعیین ملاک‌های ازدواج واقع بین باشیم باید:

1. شناخت درستی از باورها ارزش‌ها و نیازهای خود داشته باشیم ملاک‌هایی که ما برای ازدواج در نظر می‌گیریم بیشتر از آنکه ملاک‌های واقعی خود ما باشد نظرات القا شده توسط جامعه رسانه‌ها و ... هستند طبیعی است که این ملاک‌ها چون اصالت ندارند به زودی رنگ خواهد باخت زیرا بر اساس نیازهای واقعی شما نیستند اگر بر اساس چنین ملاک‌هایی ازدواج کنید امکان موفقیت در ازدواج‌تان را بسیار کاهش داده‌اید.
2. ملاک‌های ما در عالم واقع و در بین کسانی که به طور معمول امکان ازدواج با آنها را داریم قابل حصول هستند باید بدانیم که در ازدواج با انسان‌های بی‌عیب و نقص روبرو نیستیم.
3. ملاک‌ها زمانی کارآمد هستند که ما در تطبیق آنها با طرف مقابل واقع بین باشیم و نقاط مثبت و منفی او را در کنار هم ببینیم نه اینکه تصویری خیالی از فرد متقابل ترسیم کنیم و ملاک‌ها را برآن تطبیق دهیم. یا هر کاستی و نقصی که در او می‌بینیم به امید این که در

آینده اصلاح خواهد شد آن را کنار بگذاریم و از آن چشمپوشی کنیم زیرا با این کار عملاً بخشی از ملاک‌های خود را کنار گذاشته‌ایم.

ب) آینده نگری : ازدواج تصمیم بلندمدت است و امری زودگذر و موقتی نیست . در تعیین ملاک ها و اولویت بندی آنها نباید صرفاً به نیازها و خواسته‌های حاصل حاضر توجه کرد بلکه لازم است با استفاده از تجربه‌های دیگران و تفکر عاقلانه و با توجه به پیامدهای هر انتخاب تا حد امکان به اهمیت ملاک های خود در طول زمان توجه کنیم و به مواردی که طی زمان اهمیت بیشتری می‌یابند اولویت بالاتری بدهیم.

فصل ۴ / درس سیزدهم

1 - مراحل ازدواج را نام برده و یک مورد را به دلخواه توضیح دهید.

گام اول: بررسی و انتخاب اولیه:

هر فرد ممکن است گزینه های مختلفی برای ازدواج در نظر داشته باشد. پسر و دختری که برای ازدواج با هم آشنا میشوند، ممکن است آشنایان باشند، یا غریبه باشند و از طریق یک آشنای مشترک به هم معرفی شده باشند، یا اینکه خودشان باهم آشنا شده باشند. بسیار مهم است که قبل از خواستگاری و طرح موضوع با دختر و خانواده اش، به بررسی این موضوع بپردازید که او تا چه میزان با ملاکهای شما هماهنگی دارد. البته این یک بررسی ابتدایی است و بسیاری از جزئیات در مرحله های بعدی مشخص میشوند. بهتر است زمانی برای خواستگاری اقدام کنید که در بررسیهای اولیه، شواهد کافی برای تناسب خانواده ها و ویژگی های مناسب برای ازدواج را در آن فرد، پیدا کرده باشید.

گام دوم: خواستگاری و دوران آشنایی :

بعد اینکه در بررسی های اولیه و مشورت با خانواده تان در مورد یک نفر به این جمع‌بندی رسیدید که احتمالاً گزینه مناسبی برای ازدواج است گام بعدی خواستگاری است هدف از خواستگاری طرح موضوع با طرف مقابل و خانواده وی است در این مرحله امکان شناخت متقابل و بیشتر طرفین و خانواده ها فراهم می‌آید اما علت تاکید بیش از حد بر شناخت خانواده‌ها آن است که در فرهنگ ما ازدواج موجب خویشاوندی و ارتباط نزدیک میان دو خانواده می‌شود و تصمیمی نیست که صرفاً در زندگی دو نفر تاثیر داشته باشد. به علاوه غالباً خصوصیات خانواده نمایانگر ویژگی های اصلی و عمیق فرد هستند.

برای خواستگاری معمولاً یک نفر واسطه و یا یکی از والدین پسر موضوع را با خانواده دختر مطرح می‌کنند در صورتی که خانواده ها با هم آشنایی قبلی نداشته باشند در همین تماس اولیه می‌تواند اطلاعاتی درباره خانواده و فرزندشان رد و بدل کنند. ممکن است در این مرحله خانواده دختر به هر دلیلی از جمله نداشتن آمادگی یا موافق نبودن فرزندشان برای ازدواج یا نبود یکی از ملاک‌های مد نظرشان در پسر

پاسخ منفی بدهد. در صورتی که دختر و خانواده او اجازه دادند قراری برای جلسه خواستگاری بین دو خانواده گذاشته می‌شود.

جلسات خواستگاری بسته به نیاز طرفین به شناخت بیشتر با متناسب با عرف خانواده ها تداوم می‌یابد و همراه با یک دوره محدود آشنایی اولیه برای دختر و پسر است. در این مرحله زوج احتمالی آینده با نظارت خانواده هایشان از طریق گفت‌وگو و ارزیابی رفتارهای یکدیگر می‌کوشند به شناخت دقیق‌تر از اخلاق و باورهای طرف مقابل و خانواده اش دست یابند. در صورتی که دو طرف در این مرحله ارزیابی مثبتی از هم داشتند و به توافق رسیدند وارد دوران نامزدی و عقد می‌شوند.

این مرحله فرصت مناسبی است که شما شرایط مطلوب خود را برای ازدواج با طرف مقابل در میان بگذارید و نظرات او را نیز جویا شوید. شرایطی از قبیل: ادامه تحصیل، اشتغال و زمان فرزندآوری و تعداد آن . طبیعتاً ممکن است که طرف مقابل همه شرایط شما را نپذیرد که در این صورت باید به شکل واقع بینانه این میزان توافق یا اختلاف را در نظر بگیرید و بر اساس آن و با مشورت ، تصمیمی آگاهانه بگیرید.

گام سوم : دوران نامزدی :

دوران نامزدی برای آشنایی بیشتر پسر و دختر است و طول مدت آن را عرف خانواده‌ها و شرایط طرفین تعیین می‌کند. در مورد زوج هایی که با هم آشنایی کافی ندارند بهتر است دوران نامزدی طولانی تر شود تا پسر و دختر بتوانند تحت نظارت خانواده ها با رفت و آمد بیشتر به شناخت بهتری برای انتخاب برسند. به منظور رعایت حدود شرعی در دوران نامزدی صیغه محرمیت موقت بین زوج جاری می‌شود . اما باید توجه داشته باشید که این دوران برای آشنایی و انتخاب آگاهانه است. بنابراین همچنان باید رابطه خود را به ارتباط کلامی محدود کنید تا در تصمیم گیری کمتر تحت تاثیر هیجانات قرار بگیرید و در صورتی که متوجه شدید فرد مقابل انتخاب مناسبی برای شما نیست، رد کردن ازدواج برایتان ساده تر باشد .

در دوران عقد که بعد از جاری شدن صیغه عقد دائم شروع می‌شود ، دختر و پسر از نظر شرعی و قانونی ازدواج کرده اند، اما هنوز با هم و به اصطلاح زیر یک سقف زندگی نمی‌کنند. در این دوره دختر و پسر و خانواده‌هایشان زمینه‌های لازم را برای شروع زندگی مشترک و مستقل فراهم میکنند.

گام چهارم: شروع زندگی مشترک:

گفتیم که پس از جاری شدن خطبه عقد بین دختر و پسر آنها زن و شوهر محسوب می‌شوند اما زندگی مشترک آنها عملاً زمانی که زوجین در یک خانه ساکن می‌شوند و با هم زندگی می‌کنند شروع می‌شود. معمولاً برای شروع این مرحله مراسم جشن عروسی برگزار میشود و با دعوت از بستگان و دوستان آغاز زندگی مشترک زوج رسمیت می‌یابد و به اطلاع همه می‌رسد. در این مرحله است که خانواده دی جدید شکل می‌گیرد و دو نفر به طور کامل نقشه‌ها و مسوولیت‌های جدید خود را بر عهده می‌گیرند.